

Motion till riksdagen 2018/19:2443

av **Lars Thomsson (C)**

Effekter av torkskador på Gotland

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beakta nivån på och fördelningen av de kommande statliga ersättningarna för torkskadorna under 2019–2020 och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den svåra torkan sommaren 2018 är ett stort hot mot jordbrukets långsiktiga utveckling i Sverige. Nationellt är kostnaderna för torkan beräknad till ca 10 miljarder kronor. De stora förlusterna riskerar att snabba på den stora omvandlingen som sker löpande i branschen. Strukturutvecklingen har varit brutal i Sverige sedan EU-inträdet 1995.

Gotland var extra hårt drabbat av torkan 2018. Bara på ön är skörde-förlusterna beräknade till ca 800 miljoner kronor i dagsläget. Exempelvis spannmålsskörden ligger på ca 40 % jämfört med normalnivå. Effekterna av torkan är många och väldigt omfattande. Det drabbar främst de enskilda jordbruksföretagens ekonomi väldigt hårt. Idag finns det ca 800 heltidsjordbruk på Gotland, det innebär alltså i medeltal ca en miljon kronor i förlust per företag. Driftförluster tar erfarenhetsmässigt ofta ca 3–5 år att komma ifatt med. Därför riskerar 2018 års torka stora negativa konsekvenser på framtidsinvesteringarna.

En grupp som är extra drabbade är grisbönderna. De får ingen kompensation från staten 2018 samtidigt som de drabbats av omfattande skörde-förluster på den egenodlade spannmålen. Utöver detta drabbas grisbönderna av en kraftfull prisuppgång på fodret eftersom spannmålspriset stigit till nästan det dubbla. Det är därför avgörande att de får del av det statliga torkstödet för 2019.

För Gotlands del riskerar också effekterna av torkan att minska animalieproduktionen på ön. Därmed närmar sig den kritiska punkt när det inte finns något underlag för ett slakteri på ön. Utan ett eget slakteri så är det svårt att se att det går att upprätthålla en djurproduktion långsiktigt. Därför är det av största vikt att produktionen och lönsamheten kan hållas uppe. Animalieproduktionen genererar de i särklass största intäkterna av jordbrukets totala intäkter på Gotland.

Det offentliga har under lång tid varit med och utvecklat livsmedelssektorn på ett förtjänstfullt sätt på Gotland. Detta har skett genom olika utvecklingsprojekt, stöd till Gotland Grönt Centrum mm. Just nu pågår flera utvecklingsprojekt finansierad av Tillväxtverket, bland annat ett spännande projekt kring fossilfritt kött.

Jordbruket är en av Gotlands två basnäringar, branschen är avgörande för öns fortsatta utveckling. Livsmedelsindustrin behöver tillräckliga volymer för att kunna fortsätta verka. De gjorda offentliga investeringarna behöver förvaltas. Därför behöver kommande utbetalningar från staten kring torkskadorna ha en tillräcklig hög nivå, samt fördelas på ett sätt så att alla drabbade sektorer i jordbruksbranschen, inklusive grisföretagarna, får del av ersättningen.

Med stöd i det ovan anförda bör därför riksdagen tillkännage för regeringen som sin mening vad som anförts i motionen om att beakta nivån och fördelning av de kommande statliga ersättningarna för torkskadorna under 2019–2020.

Lars Thomsson (C)